

Ved istandsættelse af kirker er der et krav, som skal opfyldes, både når menighedsrådet selv kan træffe afgørelsen, og når et projekt kræver godkendelse af andre myndigheder. Kravet findes i bekendtgørelsens § 12: "Større arbejder ved en kirke skal projekteres og ledes af en arkitekt med grundigt kendskab til kirkebygninger." (Spørgsmålet om arkitektbistand er uddybet i kapitel 4, afsnit 4.1)

Kravet om arkitektbistand skal sikre, at arbejdet udføres forsvarligt, og at projektet laves af en, som har indsigt i de hensyn, der må tages på grund af en kirkes særlige karakter.

Ud over at projektet skal laves af en arkitekt, kan det ofte være nødvendigt for menighedsrådet at søge råd andre steder. Det gælder især hos de forskellige sagkyndige, som i forvejen beskæftiger sig med kirker og deres inventar. Det er bl.a. de kongelige bygningsinspektører og konsulenterne for varme anlæg, orgler og klokker samt i visse tilfælde Nationalmuseet.

Selv om en kirkebygning er yngre end 100 år, kan der indgå dele i den fra en ældre kirkebygning. En nyere kirke kan også være opført på en plads, hvor der tidligere har stået en kirke. Der kan derfor være arkæologiske interesser, som man bør tage hensyn til ved jord- og gulvarbejder og installationer af forskellig art. I sådanne tilfælde bør man høre Nationalmuseet.

I kapitel 4 fortælles om de forskellige konsulentordninger.

2.1.2.2 Mindre, flytbare orgler

Menighedsrådet træffer beslutning om anskaffelse, ændring og istandsættelse af mindre, flytbare orgler. (bekendtgørelsens §§ 4 og 5)

Der er i Danmark tradition for, at der i kirkerne findes gode orgler. Orglerne er i mange tilfælde fremragende instrumenter. De er desuden ofte passet fornemt ind i kirkens arkitektur og indretning.

Instrumenternes kvalitet og udseende må man også i fremtiden tage med i betragtning.

De mindre, flytbare orgler, som menighedsrådene nu selv kan træffe alle beslutninger om, betegnes ofte som "kisteorgler" eller "kasseorgler". De har normalt 4 eller 5 stemmer.

Et sådant mindre orgel kan eventuelt afløse et harmonium. Eller der kan være tale om et ekstra instrument, som kan bruges ved gudstjenester eller kirkelige handlinger med få deltagere. Det kan også dreje sig om et orgel til et kapel, hvor der ikke er behov for et stort instrument.

Det har hidtil været et krav, at orgler til kirker eller kapeller skulle være akustiske instrumenter. Det vil sige pipeorgler eller harmonier. Kravene til de danske orgler har uden tvivl også været medvirkende til det meget høje stade, som dansk orgelbyggerkunst har.

I løbet af de seneste årtier er kvaliteten af elektroniske orgler blevet forbedret. Da elektroniske orgler samtidig er forholdsvis billigere end akustiske orgler, har en del menighedsråd overvejet at købe et elektronisk orgel i stedet for et pipeorgel, hvis et harmonium eller et mindre orgel skulle udskiftes.

At menighedsråd nu selv kan bestemme, når der skal købes et mindre, flytbart orgel, betyder også, at menighedsrådet i disse tilfælde kan vælge at anskaffe et elektronisk i stedet for et akustisk orgel.

Selv om menighedsrådet ikke skal indhente en godkendelse, kan det anbefales at søge råd hos Kirkeministeriets orgelkonsulent. I kapitel 4 fortæles om de forskellige muligheder for konsulentbistand.